Augustinus, Aurelius: Opuscula
Strassburg: Martin Flach (printer of Strassburg), 11 Aug. 1491, 1491 Seite 319

¶ Ex libꝛo retractationũ btĩ augustini

Libꝛos de
doctrina chꝛistiana cũ
impfectos ↄperissẽ p/
ficere malui: q̃z eis sic
relict⁹ ad alia retractã
da trãsire. Cõpleui er
go terciũ q̃ sc̄ptus fuerat vsq̃z ad eũ locũ
vbi ↄmẽoꝛatũ est ex euãgelio testimoniũ
de mĺiere q̃ abscõdit fermẽtũ ĩ trib⁹ men
suris farine donec fermẽtaret totũ. Addi
di etiã nouissimũ libꝝ: ⁊ ĩ q̃ttuoꝛ libꝛis
op⁹ illđ ↄpleui. Quoꝝ p̄mi tres adiuuãt
vt sc̄pture intelligant. Quart⁹ aũt quõ q̃
intelligim⁹ pferẽda sint. In sc̄do sane li/
bꝛo de autoꝛe libꝛi quẽ plures vocãt sa/
piẽtiã salomonis: ꝙ etiã ip̄m sic eccĺiasti
cũ iesus fili⁹ syꝛach sc̄psit. nõ ita constare
vt a me dictũ ẽ: postea didici. ⁊ oĩno pro
babili⁹ ↄperi nõ esse hũc ei⁹ libꝛi autoꝛẽ
Ubi aũt dixi: his q̃dꝛagitaq̃ttuoꝛ libꝛis
testamẽti veter⁹ termĩat autoꝛitas: ex cõ
suetudĩe q̃ iã loquit eccĺia vet⁹ testamen
tũ appellaui. apl̄s aũt nõ videt appella
re vet⁹ testamẽtuz: nisi quod datũ est in
mõte syna. Et ĩ eo ꝙ dixi de tẽpoꝝ histo
ria sanctũ ambꝛosiũ soluisse q̃stionẽ tãq̃z
coetanei fuerint plato ⁊ hieremias. me fe
fellit memoꝛia. Nã q̃d ille ep̄s de hac re
senserit: in libꝛo ei⁹ legit quẽ de sacramẽ
tis siue de ph̄ia scripsit. Hoc opus sic i/
cipit. Sunt p̄cepta quedã

¶ Aurelij Augustini doctoꝛis ĩ libꝛos
q̃ttuoꝛ de doctrina chꝛistiana Prolog⁹
incipit

Sunt pꝛece
pta q̃dã tractãdaꝝ sc̄ptu
raꝝ: q̃ studiosis eaꝝ vi/
deo ñ ĩcõmode posse tra
di. vt nõ solũ legẽdo alios
q̃ diuinaꝝ lr̄aꝝ opta apuerũt: sed etiã ip
si apiendo pficiãt. Hec tradere ĩstitui vo
lentib⁹ ⁊ valẽtib⁹ discere: si de⁹ ac dñs nr̄
ea q̃ de hac re cogitãti solz suggerere: etiã
scribẽti mihi ñ dñeget. Qđ añq̃z exoꝛdi
ar videt mihi rñdendũ esse his q̃ hec re/
p̄hẽsuri sunt: aut rep̄hẽsuri essent: si eos ñ
ante placarem⁹. Qđ si nõnulli etiã post
ista rep̄hẽderit saltẽ alios ñ mouebũt. n᷑
ab vtili studio ad ĩperitie pigriciã reuo/
cabũt q̃s mouere possent nisi p̄munitos
p̄paratosq̃z inuenirẽt. Quidã eni rep̄hẽ/
suri sunt h̄ op⁹ nr̄m: cũ ea q̃ p̄cepturi su/
mus nõ intellexerit. Quidã v̄o cũ intel/
lectis vti noluerint: conatiq̃z fuerit scrip
turas diuĩas s̄m hec p̄cepta tractare. ne
q̃z valuerit apire atq̃z explicare q̃ cupi/
unt: inanit me laboꝛasse arbitrãt. Et q̃ꝛ
ip̄i nõ adiuuabũt h̄ ope: nullũ adiuuari
posse censebũt. Terciũ gen⁹ ẽ rep̄hẽsoꝛũ
q̃ diuĩas sc̄pturas vĺ reuera bñ tractãt:
vĺ bñ tractare sibi vident. Qui q̃m nullꝰ
huiuscemodi obṡuatiõib⁹ lect⁹ q̃les nũc
tradere ĩstitui: facĺtatẽ exponẽdoꝝ sctõ/
rũ libꝛoꝝ se assecutos vĺ videt vĺ putãt:
nemĩ eẽ ista p̄cepta necessaria: sz poti⁹ to
tũ qđ de illaꝝ lr̄aꝝ obscuritate laudabi/
lit apit diuĩo munere fieri posse clamita
bũt. Quib⁹ oĩb⁹ breuit rñdẽs: illꝰ q̃ hec q̃
scribim⁹ ñ ĩtelligũt: h̄ dico: me ñ ita esse
rep̄hẽdẽdũ q̃ꝛ hec ñ ĩtelligũt: tãq̃z si lunã
veterẽ vĺ nouã sidusve aliqđ mĩme claꝝ
vellẽt videre. qđ ego intẽto digito dmõ
strarẽ. illis aũt nec ad ip̄m digitũ meũ vi
dẽdũ sufficiẽs esset acies ocĺoꝛũ nõ ꝓpte
rea mihi succẽsere deberẽt. Illi v̄o q̃ eti
am istis p̄ceptis cognit⁹ atq̃z pcept⁹ ea
q̃ in diuĩs libꝛis obscura sũt ĩtueri neq̃/
uerit: arbitrẽt se digitũ q̃dẽ meũ videre
posse. sidera v̄o q̃b⁹ demõstrãdis intẽdit
videre ñ posse. Et illi g̃ ⁊ isti me rep̄hẽde
re desinãt: ⁊ lumẽ ocĺoꝝ diuit⁹ sibi p̄be/
ri dep̄cẽt. Nõ eni si possũ mẽbꝝ meũ ad
aliq̃d demõstrãdũ mouere: possũ etiã o/
culos attẽdere: q̃b⁹ vĺ ip̄a demonstratio
mea vĺ etiã illđ qđ volo demõstrare cer/
nat. Iã v̄o eoꝝ q̃ diuĩo munere exultãt:
⁊ sine talib⁹ p̄ceptis q̃lia nunc tradere ĩ/
stitui: se sanctos libꝛos ĩtelligere atq̃z tra
ctare gloꝛiant. et ꝓpterea supflua voluis
se me scribere existimant: sic est lenienda
cõmotio: vt q̃uis dei magno munere iu
re letentur: recoꝛdent se tamẽ p homines
didicisse vel litteras. nec ꝓpterea sibi ab

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-299/0319
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG